

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФАРМАКОЛОГІЇ ТА МЕДИЧНОЇ РЕЦЕПТУРИ

МАТЕРІАЛИ

І науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю на тему «Сучасні аспекти досягнень
фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків
медичної та фармацевтичної освіти та науки», яка присвячена до
90-ї річниці з дня народження видатного фармаколога, професора
Киричок Людмили Трохимівни

Харків, 17.11.2022

УДК 378:61:001(082) ХНМУ

Затверджено вченою радою ХНМУ.

Протокол № 8 від 27.10.2022 р.

Редакційна колегія

В.В. М'ясоєдов , Т.І. Єрмоленко, Г.О. Сирова, І.П. Мещерякова, О.М. Шаповал

Сучасні аспекти досягнень фундаментальних та прикладних медико-біологічних напрямків медичної та фармацевтичної освіти та науки: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, яка присвячена до 90-ї річниці з дня народження професора Л.Т.Киричок (ХНМУ, Харків, 17 листопада 2022 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац.мед. унт. – Харків : ХНМУ, 2022. – 472 с.

Матеріали, наведені у збірнику, висвітлюють сучасні напрямки та шляхи підвищення якості медичної та фармацевтичної освіти, результати фундаментальних та прикладних наукових досліджень потенційних та нових лікарських засобів, інноваційні підходи підвищення якості фармакотерапії з позиції доказової медицини та управлінські, економічні та організаційні аспекти охорони здоров'я.

Збірник розрахований на науковців медичної галузі.

УДК 378:61:001(082) ХНМУ

© Харківський національний
медичний університет, 2022

Секція 2.Результати фундаментальних та прикладних наукових досліджень потенційних та нових лікарських засобів

**МОЖЛИВІСТЬ КОРЕКЦІЇ ЗМІН МЕТАБОЛІЗМУ ЛІПІДІВ В
МЕМБРАНАХ КЛІТИН ЩУРІВ ПРИ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВІЙ ТРАВМІ
НА ТЛІ ХРОНІЧНОЇ АЛКОГОЛЬНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ**

Кресюн В.Й., Годован В.В., Соколик О.П., Кресюн Н.В.

Одеський національний медичний університет, Одеса, Україна,

godovan.vv@gmail.com

Хронічна алкогольна інтоксикація (ХАІ) являє собою актуальну соціально-економічну проблему, глобальними проявами якої є виникнення цілого ряду важких захворювань та їх ускладнень, стійка втрата працездатності та рання інвалідизація. Нерідко алкогольна інтоксикація є причиною травматизму і, не в останню чергу, черепно-мозкової травми (ЧМТ). Тому метою роботи було з'ясування особливостей ліпідного обміну в мембранах еритроцитах та мітохондріях кори головного мозку щурів при ЧМТ на тлі хронічної алкогольної інтоксикації та можливість їх корекції біологічно активною речовиною (БАР) – ніацин-оксіетилідендифосфонатогерманатом (нікогермом). Дослідження проведені на щурах-самцях лінії Вістар масою 170-250 г. ХАІ викликали застосуванням 15% етанолу як єдине джерело рідини протягом 20 днів; ЧМТ – за допомогою ударної моделі. Нікогерм вводили внутрішньоочеревинно дозою 25 мг/кг опробованим раніше курсом протягом двох тижнів. Групі контролю вводили 0,9 % розчину натрію хлориду за аналогічних умов. Статистичний аналіз даних проводився за допомогою "Primer Biostatistics 6.0", $p < 0,05$ був статистично вивірним. В результаті дослідження встановлено, що окремо модельовані ХАІ та ЧМТ викликали односпрямовану дискоординацію ліпідного обміну в мембранах еритроцитів та мітохондріях кори головного мозку, яка виявлялася у значному зниженні вмісту загальних фосфоліпідів (ФЛ) та підвищенні загального холестерину (ХС), що призводило до порушення молярного співвідношення ХС/ФЛ у сторону

збільшення коефіцієнта, який в контролістановив близько 1,0. Особливо виразними ці зміни були при поєднаній патології (ЧМТ на тлі ХАІ). Довільне відновлення досліджуваних показників при ХАІ на 30-у добу спостереження суттєво приближалось до контрольних величин, а при відтвореній ЧМТ, де порушення було більш вираженими, на 30-у добу не поверталось до висхідних величин. При ЧМТ на тлі ХАІ на 30-у добу зрушення вмісту ліпідів в мембранах еритроцитах та мітохондріях кори головного мозку щурів тільки набирало виражену тенденцію до відновлення. Поряд зі цими змінами при комбінованій патології у мембранах еритроцитів щурів відбувався істотний зсув спектра окремих фракцій ФЛ. Через 1-у добу після відтворення ЧМТ на тлі ХАІ зменшувався вміст легкоокиснюваних фракцій ФЛ: фосфатидилхоліну і фосфатидилетаноламіну – у 3,5 рази, фосфатидилінозиту та фосфатидилсерину – у 2,0 рази. Вміст важкоокиснюваних фракцій ФЛ – лізофосфатидилхоліну майже у 2,0 рази збільшувався. У наступні терміни спостереження відбувалося поступове відновлення окремих фракцій ФЛ, але на 30-й день дослідження воно не досягало контрольних значень. Це ще раз підкреслює серйозність порушення морфофункціонального стану мембран при даній коморбідній патології. Під впливом досліджуваної БАР деструктивні зміни мембран еритроцитів та мітохондріях кори головного мозку не були такими критичними, як при нелікованій ЧМТ на тлі ХАІ. Нікогерм вірогідно запобігав збільшенню вмісту ХС, зменшенню ФЛ, нормалізації коефіцієнта ХС/ФЛ у мембранах еритроцитів та мітохондріях кори головного мозку, а також змінам співвідношення окремих фракцій ФЛ у мембранах еритроцитів тварин. Вірогідне відновлення даних показників при введенні нікогерму відбувалося на 14-у добу спостереження.

Аналіз отриманих результатів дозволяє дійти висновку, що запропонована сполука виявила виразну мембранопротекторну дію при тяжкій коморбідній патології, якою є черепно-мозкова травма на тлі хронічної алкогольної інтоксикації.

Кононенко Н.М., Мірзалієв Р.Т. ПЕРСПЕКТИВИ СТВОРЕННЯ КОМБІНОВАНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ НА ОСНОВІ СУХОГО ЕКСТРАКТУ З КОРЕНІВ ПІВОНІЇ, L-ТРИПТОФАНУ І ГЛІЦИНУ	104
Косяченко К.Л., Рафальська Я.Д. КЛІНІКО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ХВОРИХ НА РАК МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ	110
Кошурба І. В., Гладких Ф. В., Чиж М. О. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОТИВИРАЗКОВОЇ АКТИВНОСТІ КРІОЕКСТРАКТУ ПЛАЦЕНТИ ПРИ СЕРОТОНІНОВОМУ УЛЬЦЕРОГЕНЕЗИ	112
Кресюн В.Й., Годован В.В., Соколик О.П., Кресюн Н.В. МОЖЛИВІСТЬ КОРЕКЦІЇ ЗМІН МЕТАБОЛІЗМУ ЛІПІДІВ В МЕМБРАНАХ КЛІТИН ЩУРІВ ПРИ ЧЕРЕПНО-МОЗКОВІЙ ТРАВМІ НА ТЛІ ХРОНІЧНОЇ АЛКОГОЛЬНОЇ ІНТОКСИКАЦІЇ	123
Кривов'яз О. В., Томашевська Ю. О. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАМІСНОЇ ТЕРАПІЇ СИНДРОМУ СУХОГО ОКА ЗАСОБАМИ З ГІАЛУРОНОВОЮ КИСЛОТОЮ ТА ДЕКСПАНТЕНОЛОМ	125
Кривошопка О.В. ОБҐРУНТУВАННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО- АНАЛІТИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СТРУКТУРУ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ ХНМУ	126